

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

22.02.2022

м. КИЇВ

№ 73

Про внесення змін до Правил
морально-психологічного
забезпечення польотів
державної авіації України

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України

"09" березня 2022 року

за № 313/37649

Відповідно до частини другої статті 7 Повітряного кодексу України та з метою удосконалення організації морально-психологічного забезпечення польотів державної авіації України **н а к а з у ю:**

1. Внести зміни до Правил морально-психологічного забезпечення польотів державної авіації України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 21 березня 2017 року № 156, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 12 квітня 2017 року за № 489/30357, виклавши їх в новій редакції, що додається.

2. Головнокомандувачу Збройних Сил України забезпечити подання

цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України у встановленому порядку.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

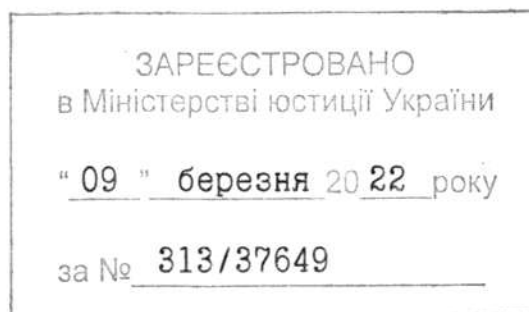
Міністр оборони України

Олексій РЕЗНІКОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України
21 березня 2017 року № 156 (у редакції
наказу Міністерства оборони України
від 22 лютого 2022 року № 73)

ПРАВИЛА

морально-психологічного забезпечення польотів
державної авіації України

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають порядок організації та проведення заходів морально-психологічного забезпечення польотів державної авіації України і є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами державної авіації (далі – СДА).

Правила розроблені відповідно до частини другої статті 7 Повітряного кодексу України, Правил виконання польотів державної авіації України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 05 січня 2015 року № 2, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України від 26 січня 2015 року за № 82/26527, та інших нормативно-правових актів з питань державної авіації.

Органи управління авіацією (далі – ОУА) центральних органів виконавчої влади (далі – ЦОВВ) та Збройних Сил України (далі – ЗСУ) розробляють документи з питань морально-психологічного забезпечення

польотів з урахуванням особливостей (специфіки) своєї діяльності та відповідно до цих Правил.

2. Терміни, що використовуються у цих Правилах:

заступник командира з морально-психологічного забезпечення (заступник командира з МПЗ) – заступники командира авіаційної частини (керівника СДА) з морально-психологічного забезпечення, по роботі з особовим складом, персоналом, призначена посадова особа авіаційної частини (СДА), яка організовує заходи МПЗ польотів;

морально-психологічне забезпечення польотів – вид всебічного забезпечення, який має за мету формування, підтримання та поновлення морально-психологічного стану особового складу авіаційного персоналу, необхідного для виконання визначених завдань всіма СДА, а саме: виконання польотних завдань екіпажами повітряних суден; чіткого керівництва польотами групою керівництва польотами; якісної підготовки авіаційної техніки і автотехніки, аеродрому, засобів зв'язку, засобів радіотехнічного, радіолокаційного, аеродромно-технічного, метеорологічного, орнітологічного, медичного та пошуково-рятувального забезпечення, об'єктивного контролю польотів;

інформаційно-пропагандистське забезпечення польотів (далі – ІПЗП) – цілеспрямована діяльність командирів (начальників), службових осіб структур МПЗ (по роботі з особовим складом, персоналом, призначених посадових осіб) щодо інформаційного впливу на свідомість особового складу з метою зміцнення його морально-психологічного стану, формування і поширення ідейних переконань, національних цінностей, стійкої мотивації та готовності до збройного захисту державного суверенітету, територіальної цілісності України, свідомого розуміння військовослужбовцями воєнно-політичної та суспільно-політичної обстановки, завдань, покладених на війська (сили), умов та особливостей їх виконання;

психологічне забезпечення польотів (далі – ПЗП) – цілеспрямована діяльність командирів (начальників), службових осіб структур МПЗ (по роботі з особовим складом, персоналом, призначених посадових осіб) з метою формування, підтримання і відновлення у авіаційного персоналу, який залучається до виконання польотів, його психологічної готовності, емоційно-вольової стійкості до негативних психологічних чинників за будь-яких умов обстановки, зниження психогенних втрат та збереження психічного здоров'я.

3. Складовими МПЗ польотів є інформаційно-пропагандистське забезпечення та психологічне забезпечення.

4. Основними завданнями ПЗП є:

збір, аналіз, оцінювання інформації про суспільно-політичну обстановку в районах дислокації авіаційних частин (підрозділів), підготовка висновків щодо її впливу на виконання завдань польотів;

мобілізація (мотивація) військовослужбовців на безумовне виконання поставлених завдань;

організація та проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з питань забезпечення соціальних гарантій для авіаційного персоналу та членів їх сімей;

налагодження та підтримання внутрішньої та зовнішньої комунікації з питань соціального і правового захисту авіаційного персоналу та членів їх сімей;

поширення бойового досвіду, прикладів мужності, пропаганда героїзму, взаємодопомоги, товариських взаємовідносин, традицій бойового братерства;

проведення командирського (цільового), бойового інформування авіаційного персоналу, що залучається до проведення польотів;

забезпечення культурологічних потреб військовослужбовців, організація відпочинку і дозвілля авіаційного персоналу;

сприяння в організації забезпечення духовних потреб авіаційного персоналу (душпастирська опіка);

участь у заходах щодо прогнозування, запобігання та нейтралізації наслідків негативного інформаційно-психологічного впливу противника.

5. ІПЗП здійснюється за такими основними напрямками:

внутрішньо-комунікаційна робота;

військово-патріотична робота;

культурологічна робота;

забезпечення технічними засобами пропаганди.

Заходи ІПЗП врегульовуються виданням відповідних відомчих розпорядчих документів.

6. Основні завдання ІПЗП:

аналіз впливу психологічних чинників на поведінку особового складу;

виявлення психологічних особливостей можливих бойових дій, врахування їх впливу на емоційно-вольові та психофізіологічні якості льотного складу, злагоженості та згуртованості авіаційного персоналу;

формування і утвердження у льотного персоналу оптимізму, впевненості у своїх силах, можливості виконати поставлені завдання;

вивчення і прогнозування психологічної сумісності льотного екіпажу (екіпажів), недопущення негативних проявів у поведінці льотного складу;

зняття психологічних і психофізіологічних навантажень;

вивчення та психологічний аналіз авіаційних подій, інцидентів, що трапились з вини особового складу;

виявлення осіб з нервово-психічною нестійкістю та вжиття психопрофілактичних і психокорекційних заходів;

організація та проведення заходів медико-психологічної (психологічної) реабілітації;

навчання авіаційного персоналу психологічним методам надання самодопомоги.

7. ПЗП здійснюється за такими основними напрямками:

психологічне діагностування;

психологічна підготовка;

психологічний супровід.

II. Обов'язки посадових осіб щодо проведення заходів морально-психологічного забезпечення польотів.

1. Загальне керівництво МПЗ польотів покладається на командирів (начальників) авіаційних частин (керівників СДА), які відповідають за формування та підтримання на належному рівні морально-психологічного стану особового складу.

2. Безпосередніми організаторами МПЗ польотів у військових частинах є заступники командира з МПЗ, які відповідають за планування, організацію та виконання заходів МПЗ польотів.

III. Порядок планування заходів МПЗ польотів

1. Основою для планування МПЗ польотів є рішення командира авіаційної частини (керівника СДА) на проведення польотів (виконання завдання за призначенням).

Заступник командира з МПЗ розробляє План морально-психологічного забезпечення польотів (далі – План), зразок якого наведено у додатку до цих Правил.

План затверджується командиром авіаційної частини (керівником СДА).

2. План розробляється в період планування польотів і може бути уточнений після постановки завдань на польоти авіаційному персоналу після передпольотних вказівок та у ході польотів.

Якщо польоти проводяться в декілька льотних змін, може бути розроблений єдиний План на весь період польотів, при цьому у плані передбачаються конкретні заходи МПЗ з урахуванням специфіки завдань і вправ, які виконуються в процесі кожної льотної зміни.

3. Структура Плану передбачає проведення заходів:

у період організації та підготовки до польотів;

під час проведення льотної зміни;

після завершення польотів (розбір польотів).

4. Плани зберігаються протягом року як звітний матеріал.

IV. Особливості проведення заходів МПЗ польотів в умовах особливого періоду

1. Із веденням в державі особливого періоду МПЗ польотів спрямовується на формування психологічної стійкості авіаційного персоналу до психотравмуючих факторів, психологічної готовності льотного складу до застосування зброї на ураження і готовності його до дій після вимушеного залишення повітряного судна під час ураження на території противника.

2. Крім завдань, визначених в пунктах четвертому і шостому розділу II цих Правил, заступник командира з МПЗ додатково проводить:

безперервний збір, аналіз та оцінювання суспільно-політичної обстановки в районах дислокації авіаційних частин (підрозділів) та прогнозування можливих варіантів її розвитку;

заходи щодо прогнозування, запобігання та нейтралізації негативного інформаційно-психологічного впливу противника на особовий склад в ході ведення бойових дій в умовах негативного інформаційно-психологічного впливу противника, активізації радикально налаштованих елементів в місцях дислокації авіаційних частин (СДА) та в районах оперативних аеродромів;

вивчення, аналіз та відслідковування морально-психологічного стану авіаційного персоналу, у першу чергу льотного складу, з урахуванням змін у воєнно-політичній, суспільно-політичній та бойовій обстановці;

відновлення боєздатності льотного складу після виконання завдань за призначенням;

роз'яснювальну роботу щодо небезпеки використання авіаційним персоналом Інтернет-ресурсів, збереження конфіденційності особистої інформації, порядку ведення розмов мобільними засобами зв'язку на території авіаційної частини (СДА), обмеження здійснення листування та відеозв'язку в мережі Інтернет тощо.

Головнокомандувач Збройних Сил України
генерал-лейтенант

Валерій ЗАЛУЖНИЙ

Додаток
до Правил морально-психологічного
забезпечення польотів державної авіації
України
(пункт 1 розділу III)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Командир частини (керівник установи)

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ____ ” _____ 20__ року

ПЛАН (ЗРАЗОК)
морально-психологічного забезпечення польотів
“ ____ ” _____ 20__ року

Час проведення польотів:

07 вересня – з 15.00 до 22.00
До проведення польотів залучаються такі військові частини: А0000, А9999.

Основні завдання польотів:

- 1. Польоти за планом бойової підготовки.
- 2. Відновлення втрачених навичок за видами ЛП.
- 3. Політ на забезпечення практичних дій підрозділів РТВ.

До проведення польотів залучається така авіаційна техніка:

<u>Су25УБ - 1</u>	<u>Су25УБМ1К - 1</u>	<u>Су25М1 - 3</u>	<u>Л-39М1 - 4</u>
<u>Су25УБМ1 - 2</u>	<u>Су25 - 3</u>	<u>МіГ-29 - 1</u>	<u>МіГ-29УБ - 1</u>

До забезпечення польотів залучаються військовослужбовці:

Особовий склад БАТЗ	Особовий склад БЗ та РТЗ	Особовий склад пожежного взводу	Особовий склад Авіа ТЕЧ	Особовий склад 1 АЕ	Особовий склад 2 АЕ
25	25	5	16	32	34

1	2	3	4	5
I. У період організації та підготовки до польотів				
1	Постановка завдання щодо організації МПЗ польотів, усвідомлення завдання, визначення спроможностей і змісту МПЗ польотів	06.09.2021	КЧ	
2	Доведення до посадових осіб, що відповідають за роботу з особовим складом, завдань на льотну зміну, заходів безпеки польотів, визначення найбільш важливих питань	06.09.2021	ЗКЧ з ЛП, ЗКЧ з МПЗ, НСБП	
3	Заслуховування офіцерів структур МПЗ щодо підготовки до польотів. Надання допомоги посадовим особам у плануванні заходів МПЗ на період підготовки і проведення льотної зміни	06.09.2021	ЗКЧ з МПЗ, ЗКП з МПЗ, психолог	
4	Аналіз СПО в районі виконання польотів, факторів можливого негативного ІПВ. Визначення порядку і змісту інформаційно-пропагандистського забезпечення в ході проведення польотів	06.09.2021	ЗКЧ з МПЗ, НР, ЗНШ	
5	Організація психологічної підготовки льотних екіпажів до виконання польотів: цільова (згідно із курсом БП): відновлення втрачених навичок завидами ЛП; спеціальна – політ на забезпечення практичних дій підрозділів РТВ	06.09.2021	ЗКЧ з МПЗ, ЗКП з МПЗ, командири ескадрилій та ланок	
6	Контроль відпочинку особового складу підрозділів (ескадрилій)	06.09.2021	ЗКЧ з МПЗ, ЗКП з МПЗ	
7	Підготовка сил та засобів МПЗ до проведення заходів МПЗ забезпечення польотів	06.09.2021	ЗКЧ з МПЗ	
II. Під час проведення льотної зміни				

1	2	3	4	5
1	Індивідуально-виховна робота з особовим складом, спрямована на успішне виконання завдань льотної зміни	07.09.2021	ЗКЧ, ЗКЧ з ЛП, ЗКЧ з МПЗ, ЗКЧ з ІАС, НСБП	
2	Моніторинг морально-психологічного стану особового складу	07.09.2021	ЗКЧ з МПЗ, ЗКП з МПЗ	
3	Організація інформування особового складу про якість виконання завдань польотів	07.09.2021		
4	Роз'яснення особовому складу сутності, значення безпеки польотів	07.09.2021		
III. Після завершення польотів (розбір польотів)				
1	Участь у попередньому розборі польотів	Після завершення польотів	ЗКЧ з МПЗ	
2	Доповідь командира військової частини про підсумки МПЗ проведення польотів			
3	Заслуховування посадових осіб, що відповідають за роботу з особовим складом, про результати їх роботи в ході проведення польотів			
4	Узагальнення передового досвіду роботи льотних екіпажів, групи контролю польотів та груп забезпечення			

Заступник командира авіаційної частини (керівника СДА) з МПЗ (по роботі з особовим складом, персоналом, призначені посадові особи)

_____ (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” _____ 20__ року